

Пропозиції
Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України

до проекту Закону України

«Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з підтримки сектору безпеки і оборони України»

внесений народними депутатами України Лозинським Р. М. та іншими

реєстр. № 9559-д від 30.08.2023

готується до першого читання

1. Підтримується із застереженнями.

2. Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон № 280), зокрема:

доповнити частину першу статті 26 новим підпунктом і визначити, що виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання надання фінансової та матеріальної підтримки сектору безпеки і оборони у період дії воєнного чи надзвичайного стану, затвердження місцевих програм підтримки сектору безпеки і оборони;

доповнити пункт «а» частини першої статті 36 та віднести до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад власне повноваження щодо підготовки, подання на затвердження, організації виконання та реалізації місцевих програм підтримки сектору безпеки і оборони.

Слід зазначити, що у чинному бюджетному законодавстві відсутній чіткий механізм спрямування коштів місцевих бюджетів до Збройних Сил України в умовах дії воєнного стану, що може призвести до неоднозначного трактування законодавства контролюючими органами щодо нецільового використання коштів місцевих бюджетів.

Законопроектом пропонується доповнити розділ V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 280 новим пунктом та встановити, що в період дії в Україні або на окремих її місцевостях воєнного чи надзвичайного стану та протягом 30 днів після його припинення чи скасування депутат місцевої ради може брати участь у дистанційних пленарних засіданнях місцевих рад, дистанційних засіданнях постійних депутатських комісій, у порядку, визначеному цим пунктом, за умови його перебування на території України (крім тимчасово окупованих російською федерацією територій України) та самостійного публічного повідомлення про це під час реєстрації; у випадку встановлення факту, що депутат місцевої ради, який брав участь у дистанційному пленарному засіданні місцевої ради, дистанційному засіданні постійної депутатської комісії, перебував за межами України або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України впродовж п'яти робочих днів з моменту встановлення такого факту складається уточнений протокол відповідного дистанційного засідання із зазначенням відповідного факту та не врахуванням відповідних голосів.

Наразі відсутні законодавчі підстави для проведення дистанційного засідання місцевої ради, оскільки чинним законодавством проведення дистанційних засідань місцевих рад було передбачено лише в період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби.

Разом з тим, у зв'язку з веденням бойових дій, тимчасовою окупацією російською федерацією частини територій територіальних громад, районів, областей, постійною загрозою ракетних обстрілів, а також через переміщення населення у більш безпечні регіони України, є необхідність врегулювати питання щодо надання можливості проведення пленарних засідань сільських, селищних, міських, районних у місті, районних, обласних рад, постійних депутатських комісій, засідань виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад в режимі відеоконференції або аудіоконференції (дистанційне засідання).

Таким чином, законодавчі зміни щодо врегулювання питання стосовно проведення засідань сільських, селищних та міських рад дистанційно підтримуються, адже зазначена норма дозволить забезпечити безперебійне функціонування органів місцевого самоврядування в умовах правового режиму воєнного стану на територіях територіальних громад, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що планується забезпечити можливість призначення сільського, селищного, міського голови на посаду начальника відповідної військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів) без звільнення із займаної посади, можливість посадових осіб місцевого самоврядування, які перебувають у відпустці без збереження заробітної плати або у разі простою, бути призначеними на посади в інших органах державної влади та місцевого самоврядування, військових адміністраціях, юридичних особах публічного права (зміни до статті 12 Закону № 280).

Крім того, законопроектом пропонується внести зміни до пункту 2⁸ розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про запобігання корупції» та «установити, що на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, обмеження, встановлене пунктом 1 частини першої статті 25 цього Закону, не поширюється на державних службовців (крім державних службовців категорії «А»), посадових осіб місцевого самоврядування, якщо такі особи перебувають у відпустці без збереження заробітної плати або у разі простою або у разі призупинення дії трудового договору, за умови що трудові договори (контракти), цивільно-правові договори про надання послуг або правочини у сфері підприємницької діяльності укладаються з юридичними особами приватного права або фізичними особами - підприємцями, стосовно яких такі державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування протягом останнього року не здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб – підприємців, або зазначені особи призначаються на посади у військових

адміністраціях, органах місцевого самоврядування або інших юридичних особах публічного права».

Водночас слід зазначити, що обмеження, встановлені Законом України «Про запобігання корупції», в частині сумісництва та суміщення виконання функцій місцевого самоврядування з іншими видами діяльності, закріплені також у Законі № 280.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що пропонується розширити організаційну спроможність керівництва обласної ради в умовах воєнного стану при вакантності посади голови цієї ради шляхом доповнення статті 56 Закону № 280 новою частиною такого змісту: «8. У період дії правового режиму воєнного стану обласна рада може обирати у порядку, визначеному законом, для першого заступника голови обласної ради або заступника голови обласної ради, який здійснює повноваження голови відповідної ради, двох заступників, які мають повноваження заступників голови обласної ради відповідно до цієї статті».

Варто зауважити, що відповідно до пункту 1 частини першої статті 43 Закону № 280 виключно на пленарних засіданнях районної, обласної ради вирішуються питання щодо обрання голови ради, відповідно заступника голови районної ради та першого заступника, заступника голови обласної ради, звільнення їх з посади.

Обласна рада обирає першого заступника, заступника голови ради. Перший заступник, заступник голови обласної ради обираються відповідною радою в межах строку її повноважень з числа депутатів цієї ради шляхом таємного голосування і здійснюють свої повноваження до припинення ними повноважень депутата ради відповідного скликання, крім випадків дострокового припинення їх повноважень у порядку, встановленому частинами третьою та четвертою цієї статті (частини перша, друга статті 56 Закону № 280).

Невиконання головою обласної ради своїх повноважень не є підставою припинення повноважень його заступників. Заступники голови обласної ради продовжують здійснювати визначені законодавством повноваження навіть у разі тимчасового здійснення повноважень голови відповідної ради одним з заступників голови.

Таким чином, вбачається недоцільним доповнювати Закон № 280 нормою щодо обрання обласною радою для першого заступника голови обласної ради або заступника голови обласної ради, який здійснює повноваження голови відповідної ради, двох заступників, адже це питання врегульоване законодавством.

Виконувач обов'язків Міністра розвитку
громад, територій та інфраструктури України

Василь ШКУРАКОВ